

РЕШЕНИЕ

№ 36143

гр. София, 04.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 84 състав, в
публично заседание на 20.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Спас Спасов

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **8499**
по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе
предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр.
чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на С. М., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., непридружен непълнолетен,
срещу решение № 3938/10.07.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при
Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и 4, поради липса на предпоставките на
чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата чрез адв. В. излага доводи, че решаващият орган е допуснал съществени нарушения на
административнопроизводствените правила – не указал доказателствената тежест на апликанта,
не са проучени ключови аспекти, като обстоятелството, че бащата е убит от талибаните поради
неговата работа за правителството. Не е изследвано обстоятелството дали непълнолетният
принадлежи към „определена социална група“ по смисъла на чл. 8 от ЗУБ. Не е съобразен чл. 23
от Директива 2013/33/ЕС относно висшия интерес на детето. Оспорва се компетентността на
интервюиращия с оглед липсата на данни да притежава необходимите познания за специфичните
нужди на непълнолетните. Оспорва достоверността на информацията в изготвената справка за
политическата ситуация в А., изхождаща от заинтересована страна.

Иска се отмяна на обжалвания административен акт и връщане на преписката на решаващия
орган с указания за предоставяне на бежански и/или хуманитарен статут.

Ответникът – председател на Държавната агенция за бежанците при МС, се представлява от юрк.
Х., който оспорва жалбата като неоснователна.

Жалбата е допустима. Подадена е от лице по чл. 3 от АПК, което е адресат на индивидуален

административен акт, засягащ неговата правна сфера неблагоприятно, тъй като му налага ограничения чрез отказ от предоставяне на права. Жалбата е подадена в срока по чл. 84, ал. 3 от ЗУБ.

От фактическа страна се установява следното:

Чужденецът е подал молба за предоставяне на международна закрила с вх. № ПМЗ-ВР-80/09.01.25 г. до председателя на ДАБ с искане за предоставяне на международна закрила. Въз основа на подписана декларация са установени данни за самоличността му – С. М., мъж, непълнолетен, роден в А., пащун, мюсюлманин-сунит, неженен. Назначен му е бил представител по реда на чл. 25, ал. 1 от ЗУБ.

В проведеното интервю чужденецът заявява, че е напуснал нелегално А. 8 месеца преди проведеното интервю. Минал транзитно през И., след което заминал за Турция, където останал 6 месеца и тръгнал за България. Пристигнал нелегално в България 2 месеца преди горесцитираното интервю, искал да стигне до С., но бил арестуван в страната и това го принудило да подаде молба за закрила.

Мотивира молбата си за закрила с факта, че баща му е работил за правителството и когато талибаните дошли да власт, той бил убит от някого. Според думите му една година след смъртта на баща му е решил да напусне страната, защото бил най-голям и семейството му решило той да замине за Европа, за да намери работа и да се грижи за близките си. Твърди, че никога не е имал проблеми заради етноса или религията си, също така никога не е бил заплашван, насилван, отвличан или преследван. Заявява, че искал да отиде в Германия, където е брат му, защото бил принуден заради трудностите и бедността.

На 04.04.2025 г. чужденецът самоволно напуснал общежитието на РПЦ – С., ПМЗ – Военна рампа, което сочело на извод, че се стреми да осуети изпълнението на наложените му ПАМ от органи на МВР, както и че не е заинтересован от изхода на производството.

АО установил липса на предпоставки по чл. 8 от ЗУБ. Апликантът сочел, че напуснал родината си за заради семейно-битови проблеми, липсвали твърдения за основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група.

Не установил и наличието на реална опасност от тежки посегателства по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУБ. Липсвали правдоподобни и достатъчно аргументирани твърдения, от които да се направи обоснован извод, че чужденецът може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание, изтезание, нечовешко или унизително отнасяне или наказание.

Срещу него не са били предприети такива действия от страна на субектите, посочени в чл. 9, ал. 2 от ЗУБ и същите нямат специално отношение спрямо него. Молителят изрично бил заявил, че не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан, и че спрямо него не са били отправяни лични заплахи.

Обсъдил приложената по преписката справка за политико-социалната обстановка в А., изготвена към 07.03.2025 г. Приел, че дори да е налице обща ситуация на несигурност в държавата по произход, то тя не е достигнала степен на безогледно насилие с опасност от тежки посегателства, което да е основание за предоставяне на международна закрила на базата на общата ситуация. Не се установявало спрямо заявителя да са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата му по произход, той би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплаха, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут. Липсвали предпоставките и по чл. 9, ал. 8 от ЗУБ тъй като апликантът не се позовавал на причини от хуманитарен характер.

Изложил е отделни мотиви досежно най-добрия интерес на апликанта като се е позовал на обстоятелствата, изложени в Конвенцията на ООН за правата на детето.

С тези съображения счел искането на чужденеца за предоставяне на международна закрила по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ за неоснователно.

По делото е приобщена справка за актуалната политическа обстановка в А. към м. юли 2025 г.

Приложен е социален доклад от Агенцията за социално подпомагане.

При тези факти съдът намира жалбата за неоснователна.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган – председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет на осн. чл. 48, т. 1 от ЗУБ. Решението е издадено в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел.

Видно от представения протокол от проведеното интервю, то е проведено на заявления от кандидата език, който изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

В този смисъл неоснователни са възраженията на жалбоподателя за допуснати съществени нарушения на процедурата.

Административната фаза на производството (пред административния орган) не е състезателна, поради което доказателствена тежест не се указва. Доказването по реда на ЗУБ се отклонява от общите доказателствени принципи, заложи в процесуалните закони, и бежанската история, неподкрепена с доказателства, следва да се приеме за достоверна по арг. от чл. 75, ал. 2 от ЗУБ, освен ако не е противоречива. Процесуалните действия, свързани с провеждането на интервю като отправна точка за вземане на решение, са извършени и в присъствието на адв. В., видно от подпис под интервюто, който следва да се грижи за неговите интереси по арг. от чл. 25, ал. 2, т. 3 от ЗУБ. Спазено е и изискването по чл. 15 от Закона за закрила на детето, в производството е участвал представител на Агенцията за закрила на детето, който е провел разговор с апликанта и е изразено становище.

Доводът за нарушено правило на чл. 6, ал. 3 от ЗУБ е неоснователен. Твърдението е бланкетно. Разпоредбата гласи, че длъжностните лица в центровете за настаняване и тези, провеждащи производство по ЗУБ с чужденци, търсещи международна закрила, особено с чужденци от уязвима група, какъвто чужденец е непълнолетния, получават подходящо обучение, включващо и елементите, изброени в чл. 6, параграф 4, букви "а" - "д" от Регламент (ЕС) № 439/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. за създаване на Европейска служба за подкрепа в областта на убежището, а именно: знание за международните инструменти за защита на правата на човека и достиженията на правото на ЕС в областта на убежището, в това число специализирани правни въпроси и въпроси от съдебната практика; б) знание за въпроси, свързани с обработването на молбите за убежище от малолетни или непълнолетни лица и от уязвими лица със специфични нужди; в) знание за техники на интервюиране; г) използване на медицински и правни експертни заключения в процедурите по предоставяне на убежище; д) знание за въпроси, свързани със събирането и използването на информацията относно държавите на произход.

Директивата, като вторичен източник на правото на ЕС, е специфичен акт, чието основно предназначение е да дава задължителни указания на държавите-членки. Чрез директивата ЕС изпълнява своите цели и задачи в области, в които институциите му не са овластени да предприемат сами необходимите мерки или в които те предпочитат да оставят повече свобода на

действие на държавите-членки (ДЧ) – вместо това указват на ДЧ необходимия резултат и ги задължават да го постигнат.

В случая този резултат – решаващият орган/интервюиращият, да издаде акт, като съобрази специфичните нужди на непълнолетния/малолетния, се постига чрез два способа – като се осигури защита на детето чрез назначаване на адвокат по реда на чл. 25 от ЗУБ, който да го представлява с оглед защита на неговия най-добър интерес (чл. 25, ал. 3, т. 2 от ЗУБ); и на следващо място, като се обезпечи участието на социален работник при изслушването на детето или посредством доклад, което се явява задължителна предпоставка за вземане на решение (чл. чл. 15, ал. 4 от ЗЗДет). Както се каза по-горе, тези изисквания са спазени.

Липсва нарушение на чл. 23 от Директива 2013/33/ЕС. Съобразно текста при преценяването на висшия интерес на детето държавите членки обръщат особено внимание на следните фактори: а) възможностите за събиране на членовете на семейството на едно място; б) благосъстоянието и социалното развитие на ненавършилия пълнолетие, като се обърне особено внимание на неговата лична ситуация; в) съображенията за безопасност и сигурност, особено когато съществува риск ненавършилият пълнолетие да е жертва на трафик на хора; г) мнението на ненавършилия пълнолетие в съответствие с неговата възраст и зрялост. Тези предпоставки са били обсъдени поотделно, доколкото са наведени твърдения в сочения смисъл от апликанта.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон.

Изложеното определя спора като материалноправен относно наличие на основания за предоставяне на международна закрила по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ въз основа на елементите от личната бежанска история на кандидата, обсъдени съобразно актуалната ситуация в страната му на произход.

Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Понятието "преследване" е дефинирано в чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от с.з., като нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, като съгласно ал. 5 действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение от военна служба, която би довела до извършване на деяния по чл. 12, ал. 1, т. 1-3. Наличието и основателността на опасенията следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за статут конкретни данни, като се отчете произхода на преследването, дали то води до нарушаване на основни права на човека, както и закрилата, която може да се получи от държавата по произход.

В настоящия случай правилно административният орган е преценил, че при проведеното с жалбоподателя интервю не се установява спрямо него да е било осъществено визираното в чл. 8, ал. 1 ЗУБ преследване, релевантно за предоставянето на бежански статут, а и самият той не е заявил конкретни обстоятелства, въз основа на които да може да се направи извод за опасение от преследване, основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Ето защо преценката на административния орган, че изложените от кандидата мотиви за напускане на страната му по произход не са правно значими за търсената защита, са напълно обосновани. Жалбоподателят изрично е заявил, че не е бил обект на насилие по никакъв начин или заплашван, че спрямо него не е било осъществено преследване от държава,

партии или организации и недържавни субекти в страната му по произход. Такива заплахи не са били отправяни и към семейството му.

Основният мотив, който изтъква апликанта, за да напусне държавата по произход, е да отиде при брат си и семейството му в Германия, за да си осигури по-добър живот, избягвайки от „трудностите и бедността“ (стр. 2 от интервюто). Крайната му цел е била Германия.

Споделят се вижданията, че за всяко дете смъртта на родител, особено чрез убийство, съставлява сериозно травматично събитие. В случая обаче сам по себе си този факт не е обвързан с основанията по чл. 8 и 9 от ЗУБ. Освен това, при коректен прочит на дадените сведения в интервюто не се заявява бащата да е убит от талибаните заради работата му за правителството (стр. 2, абзац предпоследен от интервюто).

Противно на твърденията справки на ДАБ не са частни документи, а официални, ползващи се с материална доказателствена сила, доколкото са издадени по нормативен ред.

Съгласно чл. 21, т. 6 и т. 7 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, приет с ПМС № 59/2008 г., Дирекция „Международна дейност“ събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, което включва обща географска, политическа, икономическа и културна информация, както и информация за правната уредба и за спазването на правата на човека, и изготвя и актуализира аналитични доклади и справки за сигурните държави по произход, за третите сигурни държави, за кризисните райони и за бежанските потоци. Следователно приетите по делото справки са издадени от компетентен държавен орган в кръга на правомощията му по установените форма и ред, поради което представляват официални свидетелстващи документи и се ползват с материална доказателствена сила, т. е. те обвързват съдът да приеме, че при извършената от издателят им проверка са установени именно фактите, които са удостоверени в тях, като в случая тя не е оборена, доколкото от страна на оспорващия не са представени никакви насрещни доказателства в защита на неговата теза.

Административният орган обосновава е приел, че към момента на преценката не е наличен вътрешен конфликт в страната по произход.

В актуалната справка за политическата обстановка в А. към липсват данни за безогледно насилие като такова се осъществява в райони, свързани със съпротивителните групи, към които молителят не твърди да принадлежи.

В последната приобщена справка към м. юли 2025 г. се сочи, че талибаните поддържат и консолидират властта в А. при относителна липса на въоръжени конфликти.

В случая не се установява на оспорващия да са били нарушени основни човешки права до такава степен тежки по своето естество или повторямост за да се приеме, че е налице преследване по смисъла на относимите правни норми. В действителност жалбоподателят не е бил заплашван, върху него не е било оказвано насилие, не е осъждан по причини, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, и не е бил преследван от официалните власти, в т.ч. и по етнически или религиозни причини. Член на неговото семейство няма признат в Република България статут на бежанец, което изключва възможността да му се предостави деривативен такъв статут съгласно чл. 8, ал. 9 ЗУБ. При това положение изводът на административния орган за неоснователност на искането за предоставяне на статут на бежанец се явява законосъобразен.

На следващо място, правилно е прието, че в случая не са налице и материалноправните предпоставки по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут. Материалноправните предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут са установени в нормата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Според чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде

изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Правилно административният орган е приел, че няма основания да се приеме, че жалбоподателят е напуснал А. поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – обстоятелства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2 - изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, молителят не е направил.

В решението са разгледани и обстоятелствата по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, съгласно която хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е изцяло в синхрон с чл. 15, б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. /отм. с Директива 95/2011/ЕО/ относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила.

В разпоредбата на чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила, конкретно с предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно общото правило на чл. 35 от АПК, решението е издадено при изясняване на обстоятелствата от фактическа страна.

Решението е издадено и в съответствие с целта на закона.

От данните по делото, вкл. и от последния социален доклад се установява, че апликантът е напуснал територията на РПЦ и продължава да е в неизвестност, което сочи на извод за незаинтересованост от резултата на административното производство и действително желание за получаване на закрила от държавата България.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

Воден от горното, Административен съд София-град, I отделение, 84 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба на С. М. с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., непридружен непълнолетен, срещу решение № 3938/10.07.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд на Република България.

